

Відбірковий етап VII Київської відкритої олімпіади з лінгвістики

9 і 10 листопада 2019 р.

Старші класи

Максимальна оцінка за кожну з чотирьох задач — 20 балів

Час виконання роботи — 4 години

- Окрім відповідей завжди **потрібно** вписувати також і всі знайдені вами правила та закономірності, а також відповідності словникового типу (переклади слів, значення окремих символів тощо).
- Пояснювати, як ви знайшли описаний вами набір закономірностей, або «математично» його обґрунтовувати **не потрібно**:
  - *гірше*: «поглянувши на речення 5 і 10, у яких використовується префікс X-, а в перекладах фігурує форма множини, робимо висновок, що множина утворюється додаванням до слова префікса X-»;
  - *краще*: «у даній мові форма множини утворюється додаванням до слова префікса X-».

1. Ленго

Таміла Краштан

Нижче подано іменники мови ленго у початковій формі (форма 1) та присвійній формі (форма 2) разом із перекладами:

Форма 1	Форма 2	Значення
abe	abea	пахва
mata	mete	око
raghova	raghove	ниця
ghanaghana	gheneghene	мислення
lima	lime	рука
livo	livoa	зуб

Форма 1	Форма 2	Значення
ngora	ngore	щока
ulu	ulua	голова
vanua	vanue	село
dae	daea	дитина
vunga	vunge	волосся
sanga	senge	розмова

Завдання 1. Утворіть присвійну форму від таких слів:

Форма 1	Значення
dola	двоюрідні брат/сестра
niulu	рік
kabula	стегно
atheathe	груди

Форма 1	Значення
ghalagha	прибережний бік
kuli	вухо
manga	рот
athu	печінка

Завдання 2. Утворіть початкову форму для слів із наведеною нижче присвійною формою. Якщо ви вважаєте, що для якихось слів неможливо однозначно відновити початкову форму, вкажіть усі можливі варіанти.

Форма 2	Значення
butoa	<i>пуп</i>
ethe	<i>ім'я</i>
tabanivurea	<i>нащадок</i>

Форма 2	Значення
ghabua	<i>кров</i>
talutue	<i>підйом (частина ноги)</i>
kedoghe	<i>кірка (на рані)</i>

Примітка. Ленго належить до австронезійських мов. Нею розмовляють близько 14 тисяч осіб на Соломонових островах.

2. Насі

Данило Мисак

Нижче наведено словосполучення мовою насі разом із перекладами. Замість деяких слів записано числа від 1 до 12.

Словосполучення	Переклад
sseegv ddee keeq	<i>одна стежка</i>
go ddee (1)	<i>один журавель</i>
derq ddee mei	<i>один демон</i>
zalpiail ddee (2)	<i>одна фотографія</i>
bal ddee keeq	<i>один черпак</i>
hameil ddee gvl	<i>один жебрак</i>
er'lo ddee peil	<i>один гонг</i>
aizerf ddee mei	<i>одне курча</i>
ggaiqbbei ddee (3)	<i>одна тарілка</i>
erq ddee keeq	<i>один канат</i>
qeq ddee (4)	<i>один м'яч</i>
ni ddee mei	<i>одна риба</i>
emei ddee (5)	<i>одна матір</i>

Словосполучення	Переклад
gvgal ddee peil	<i>одна кришка</i>
ddvqleese ddee (6)	<i>одна стріла</i>
mil ddee gvl	<i>одна дівчина</i>
laqseelzo ddee peil	<i>один рушник</i>
zzee ddee (7)	<i>один друг</i>
ge ddee (8)	<i>одне дзеркало</i>
afwu ddee (9)	<i>одне чудовисько</i>
bbeegeel ddee (10)	<i>один пояс</i>
ceel ddee mei	<i>один козел</i>
ssahol ddee (11)	<i>один шнурок</i>
meebiq ddee keeq	<i>один батіг</i>
kaq ddee gvl	<i>один король</i>
ruakeesso ddee (12)	<i>одне лоша</i>

Завдання. Заповніть 12 пропусків. На місці одного з них має стояти слово **liu**.

Примітка. Насі — сино-тибетська група діалектів, якими розмовляють понад 300 тисяч осіб у західній частині півдня Китаю.

Гонг — ударний музичний інструмент у вигляді великого металевого диска.

Черпак — велика ложка з довгою ручкою для черпання чого-небудь.

Виписувати словник іменників у розв'язку до цієї задачі не потрібно.

Нижче подано кілька речень мовою кіче з перекладами:

1	Kawar lee tijoxeel.	Цей учень спить.
2	Katb'iinik.	Ти ходиш.
3	Oj oj ajuuq'aab'.	Ми пастухи.
4	Keechakun lee ajtijaab'.	Ці вчителі працюють.
5	Kixwarik.	Ви спите.
6	Na kapeet ta lee elaq'oom.	Цей крадій не приходять.
7	In in tijoxeel.	Я учень.
8	Elaq'oom lee ajtij.	Цей учитель — крадій.
9	Kojpeetik.	Ми приходимо.

Завдання 1. Перекладіть українською:

- 10 **At at ajtij.**
-
- 11 **Elaq'oom lee tijoxeel.**
-
- 12 **Na keeb'iin ta lee elaq'omaab'.**

Завдання 2. Перекладіть мовою кіче:

- 13 Я працюю.
-
- 14 Ці пастухи сплять.
-
- 15 Цей учитель ходить.
-
- 16 Ви учні.
-
- 17 Цей крадій — не пастух.

Примітка. Кічэ — мова однойменного народу Гватемали чисельністю понад мільйон осіб. Належить до майянських мов. Літери з рисками *b'* та *q'* позначають особливі приголосні звуки цієї мови.

4. Вірменська мова

Таміла Краштан

Нижче подано назви деяких європейських держав, записані вірменською мовою:

- 1 Լատվիա   2 Սլովակիա   3 Դանիա   4 Էստոնիա
5 Լյուքսեմբուրգ   6 Սան Մարինո   7 Սլովենիա   8 Վատիկան
9 Հյուսիսային Մակեդոնիա   10 Շվեյցարիա   11 Մոնակո
12 Նիդերլանդներ   13 Լիխտենշտայն   14 Անդորա   15 Ալբանիա
16 Մոլդովա   17 Բելգիա   18 Չեխիա   19 Իսպանիա

Завдання 1. Запишіть назви цих країн українською.

Завдання 2. Запишіть українською такі слова:

- 20 Եմեն   21 Հոնդուրաս   22 Օման   23 Ուկրաինա
24 Եգիպտոս   25 Մեքսիկա   26 Լատու

Завдання 3. Запишіть вірменською:

- 27 Африка   28 Європа   29 Північна Америка   30 Антарктида
31 Осло   32 Александрія

Примітка. Вірменська мова становить окрему гілку індоевропейської мовної родини. Цією мовою розмовляють близько 6 мільйонів осіб у Вірменії, Грузії, Росії та інших країнах.

Вірменська абетка була створена близько 405 р. лінгвістом Месропом Маштоцом і початково містила 36 літер. У Середньовіччі, однак, до неї було додано літери օ та ֆ. За допомогою цих літер записують деякі запозичені слова, наприклад Օրիֆորդ.